

Doorstroombdocument 2025-2026

De leerling in beeld

1. De leerling in beeld

Op het Panora Lyceum werken wij vanuit de visie dat de leerling gebaat is bij het doorstromen naar een volgend leerjaar, omdat dit in vergelijking met doubleren een betere positieve bijdrage levert aan het welzijn en de algehele ontwikkeling van het kind.

Leerlingen stromen, wanneer al het werk is gemaakt en beoordeeld, bij ons door naar het volgende leerjaar, vraag is naar welk niveau. Indien doubleren toch een betere optie blijkt te zijn, dan wordt deze mogelijkheid samen met ouders, leerling en school onderzocht. De uiteindelijke beslissing wordt genomen tijdens de plaatsingsvergadering.

Op het Panora Lyceum zetten we meerdere instrumenten in om de leerling goed in beeld te krijgen. De leerling wordt door zijn mentor begeleid en tijdens begeleidingsmomenten zijn welzijn, schoolprestaties, inzet en werkhouding terugkerende onderwerpen van gesprek. Twee keer per jaar is er een zogenoemd Leerling Ouder School-gesprek (LOS-gesprek), waarbij de leerling, ouders en de school samen in beeld brengen hoe het gaat. De vakexpert geeft meerdere malen per jaar feedback en feedforward en advies. Daarnaast worden meetmomenten voorzien van feedback en feedforward door de vakexpert. De leerling werkt elke periode aan zijn portfolio, waarin hij zijn eigen ontwikkeling in beeld brengen. Dit alles zorgt ervoor dat we de leerling in beeld hebben.

1.1 Beoordelingen

Op het Panora Lyceum meten we om van te leren. De wijze van beoordelen is terug te vinden in het document 'Toetsbeleid - Meten en Evalueren'. Bij de beoordeling geven we feedback aan de leerlingen. De feedback geven we om van te leren, daarom kan een herstel- of vervolgspraak nodig zijn.

1.2 Feedback en feedforward

De leerling ontvangt op meerdere momenten in het schooljaar door de vakexpert feedback en feedforward. Dit geschiedt zowel mondeling als schriftelijk. Indien er schriftelijk feedback en feedforward wordt gegeven, wordt dit in Magister vastgelegd. Dit is voor zowel de leerling als ouder(s)/verzorger(s) inzichtelijk. Zo organiseren we een brede kijk op de ontwikkeling van de leerling op het Panora Lyceum.

In leerjaar 1 richt de feedback en feedforward zich zowel op vakinhoudelijke resultaten en vaardigheden als op de brede ontwikkeling van het kind. Hierbij kun je denken aan persoonlijk groei, inzet, motivatie, aanleren van vaardigheden zoals kritisch denken, probleemoplossend vermogen en (ICT-)vaardigheden.

In leerjaar 2 richt de feedback en feedforward zich zowel op vakinhoudelijke resultaten en vaardigheden als op de brede ontwikkeling van het kind. Daarnaast vindt de determinatie plaats. Het geven van feedback en feedforward (naast het geven van adviezen), zal zich meer richten op de vraag welk niveau het best passend is bij de leerling.

In leerjaar 3 richt de feedback en feedforward zich zowel op vakinhoudelijke resultaten en vaardigheden als op de brede ontwikkeling van het kind. Ook staat het leerjaar in het teken van profielkeuze en de daarbij behorende vakken. Uitgangspunt hierbij is dat de leerling een kansrijk vakkenpakket kiest.

Vanaf leerjaar 4 staat de feedforward en feedback in het teken van vakinhoudelijke examenvoorbereidingen om de slagingskans van het examenvak zo groot mogelijk te maken.

1.3 Adviezen

De vakexperts geven meerdere keren per jaar een advies aan de leerling in Magister. Dit advies is inzichtelijk voor zowel leerlingen als ouders in Magister. Uitgangspunt bij de doorstroom zijn de adviezen, feedback en feedforward en de cijfers. Deze zijn samenhangend. Advies geeft de vakexpert over kennis, ontwikkeling in vaardigheden, inzet en werkhouding en de uiteindelijke slagingskans in het volgende leerjaar en/of niveau voor het betreffende vak.

Leerjaar 1 en 2

Ons uitgangspunt is dat de basisschool het juiste advies heeft gegeven en de leerling op de goede plek zit.

In leerjaar 1 en 2 kijken wij bij het geven van advies naar het kennisniveau, ontwikkeling in vaardigheden (vakspecifieke vaardigheden) en naar de inzet en werkhouding. Volgt de leerling tweetalig onderwijs dan ontvangt de leerling ook een Effort Mark - advies.

Indien voorgaande op orde is staat er een + in Magister. Is de vakexpert van mening dat een lager niveau passender is, dan staat er een -. Bij twijfel wordt er een +- ingevuld. Er zijn ook leerlingen die meer uitdaging aankunnen, zij zouden voor een opdracht of vak een hoger niveau aankunnen. Dan staat er ++. In principe hanteren we een tweejarige brugklasperiode tenzij op basis van de adviezen blijkt dat een leerling op een ander niveau beter tot zijn recht komt.

Leerjaar 3

Het uitgangspunt van leerjaar 3 is dat de leerling op het juiste niveau geplaatst is. Het schooljaar staat in het teken van het kiezen van een profiel en de daarbij horende keuzevakken. De advisering richt zich niet alleen op bevordering naar een volgende leerjaar, maar ook op het wel/niet te kiezen examenvak. Hierin zijn de adviezen of een leerling succesvol kan zijn in het afronden van het gekozen vak sturend.

Leerjaar 4 tot en met 6

In leerjaar 4 tot en met 6 staat de advisering in het teken van inzet, werkhouding en inspanningsverplichting. De advisering speelt een rol bij leerlingen die niet zonder twijfel doorstromen naar het volgende leerjaar; de bespreek-leerlingen.

2. Doorstroom

2.1 Doorstroomprocedure algemeen

De definitie van doorstroom is dat de leerling zijn schoolcarrière doorzet in het volgende leerjaar. Om te beoordelen of een leerling kan doorstromen naar een volgend leerjaar is in leerjaar 1 tot met 3 het advies leidend. Om tot een goed advies te komen zijn cijfers, feedback en feedforward ondersteunend aan de adviezen.

Om de leerling tot een volgend leerjaar op hetzelfde niveau te laten doorstromen, zijn de meet- en reflectiemomenten aan de hand van vooraf vastgestelde criteria afgerond, ingeleverd en beoordeeld.

Tijdens leerlingbesprekingen en doorstroomvergaderingen inventariseren we of een leerling door kan stromen naar het volgende leerjaar en op welk niveau dit zal zijn. Bij de doorstroomvergadering worden leerlingen **voorlopig** geplaatst. Indien de uitkomst van de vergadering afwijkend is dan plaatsing in volgend leerjaar op huidig niveau, neemt de mentor contact op met ouders en leerlingen. Waar nodig wordt er een individueel actieplan opgesteld, om te onderzoeken of doorstroom op huidig niveau alsnog mogelijk is.

De verantwoordelijkheid van een individueel actieplan ligt in leerjaar 1 t/m 3 bij de leerling in samenwerking met de mentor. Vanaf leerjaar 4 ligt deze verantwoordelijkheid bij de leerling en de vakexpert.

Het afnemen van een niveauonderzoek behoort tot de mogelijkheden om extra informatie te vergaren. Dit kan aan de orde zijn als er twijfel bestaat als de leerlingen op het juiste niveau onderwijs volgt.

De wens van de leerling en ouders voor een overstap volgend leerjaar naar een ander niveau of om te doubleren moet vóór 1 april bekend zijn bij de mentor.

Aan het einde van iedere leerjaar, vinden **definitieve** plaatsingsvergaderingen plaats, hierbij zijn een mentor en afdelingsleider en een onafhankelijke procesbewaker aanwezig (bijvoorbeeld een afdelingsleider die niet betrokken is bij dit leerjaar, een hoofd onderwijsorganisatie of een lid van de examencommissie). Alle leerlingen worden besproken.

Tijdens de definitieve plaatsingsvergadering wordt er gekeken of een leerling direct kan doorstromen. Indien dit niet geval is, worden de resultaten van het actieplan en de best passende leerroute besproken. De mogelijke uitkomsten zijn: doorstromen op het huidige niveau, doorstromen naar een lager niveau of niet doorstromen. De plaatsingsvergadering beslist of de leerling alsnog wordt bevorderd naar een volgend leerjaar, naar welk niveau en of er gedoubleerd mag worden.

Na deze vergadering is de leerlingen definitief geplaatst. Plaatsing zal door mentor gecommuniceerd worden met ouders en leerlingen.

Doubleren

Ten aanzien van doubleren gelden de volgende regels:

- 💡 Een leerling mag een leerjaar in hetzelfde onderwijsniveau slechts eenmaal overdoen.
- 💡 Een leerling mag niet in twee opeenvolgende leerjaren doubleren. Dit geldt niet voor de examenklassen.
- 💡 Er bestaat geen recht van doubleren. Het besluit al dan niet doubleren wordt genomen door de overgangsvergadering.

Bezwaar

Heeft u bezwaar tegen het besluit van de doorstroomcommissie dan mag u zich wenden tot de commissie van bezwaar. U kunt hiervoor een mail inclusief bezwaarschrift sturen naar de afdelingsleider van het leerjaar.

2.1.1 Doorstroomprocedure per leerjaar

Leerjaar 1 en 2

De leerlingen van leerjaar 1 en leerjaar 2 verwerken tijdens de (mentor)lessen in een portfolio de adviezen en de feedback en feedforward. Daar waar nodig schrijven de leerlingen een aanvullend actieplan. Dit in combinatie met de output van de leerlingbesprekingen, vormt de basis om de leerlingen onder voorbehoud te plaatsen tijdens de voorlopige doorstroomvergadering medio mei. De leerlingen die tijdens de voorlopige doorstroomvergadering niet geplaatst konden worden, krijgen een actieplan. Zo kunnen zij concreet aan het werk om aan het einde van het schooljaar alsnog door te kunnen stromen.

Gedurende de laatste schoolweken vindt de definitieve doorstroomvergadering plaats. Deze vergadering is met mentor, een onafhankelijke procesbewaker en een afdelingsleider.

Leerjaar 3

De leerlingen van leerjaar 3 gebruiken een portfolio om tijdens (mentor)lessen de feedback en feedforward en adviezen, die zij gedurende het schooljaar ophalen en ontvangen, te verwerken. Na periode 1 is er een leerlingbespreking over de vakken en opdracht gevolgd in de 1e periode. Leerlingen worden hier kort besproken a.d.h.v. adviezen, feedback en feedforward.

Na periode 2 is er een leerlingbespreking over de vakken en opdracht gevolgd in de 2e periode. Ook hierin zijn adviezen, feedback en feedforward leidend.

In periode 3 vinden er LOS-gesprekken plaats waarbij het portfolio besproken wordt en het gesprek uiteindelijk leidt tot een definitieve profielkeuze. De profielkeuze wordt besproken in een voorlopige doorstroomvergadering. Gedurende de laatste schoolweken vindt de definitieve doorstroomvergadering plaats. Deze vergadering is met mentor, een onafhankelijke procesbewaker en een afdelingsleider.

Leerjaar 4 Havo en Leerjaar 4 en 5 Atheneum Gymnasium

De leerlingen van leerjaar 4 gebruiken een portfolio om tijdens (mentor)lessen de feedback en feedforward en adviezen, die zij gedurende het schooljaar ophalen en ontvangen, te verwerken. Als het gemiddelde cijfer van een vak onder de 6.0 is dan gaat de leerling aan de slag met een actieplan om zijn (slagings)kansen te vergroten. De uitkomst van het actieplan is tweeledig. Als het actieplan leidt tot een 6.0 of hoger dan vervalt het actieplan. Als het actieplan niet leidt tot een cijfer hoger dan 6,0 dan wordt er gekeken of het volgens afspraak uitgevoerd is.

Gedurende de laatste schoolweken vindt de definitieve doorstroomvergadering plaats. Deze vergadering is met mentor, een onafhankelijke procesbewaker en een afdelingsleider.

2.2 Doorstroomnormen

Leerjaar 1

Door de tweejarige brugklasperiode stroomt een leerling aan het einde van leerjaar 1 in beginsel door naar leerjaar 2 van hetzelfde niveau. Wanneer een leerling niet voldoet aan de normeringen die zijn weergegeven in de onderstaande tabel, dan wordt leerling besproken. Dit zou kunnen betekenen dat de leerling op een ander niveau beter tot zijn recht komt. Daarnaast geldt voor alle leerlingen van leerjaar 1 dat de doorstroom naar het volgende schooljaar voorwaardelijk is aan het volledig afronden, inleveren en beoordelen van alle meet- en reflectiemomenten.

Leerjaar 2

In leerjaar 2 vindt determinatie plaats. Wanneer de leerling uitsluitend + adviezen heeft ontvangen, stroomt de leerling automatisch door naar het volgende leerjaar op hetzelfde niveau. Wanneer een leerling uitsluitend ++ adviezen heeft gekregen en daarnaast maximaal 2 + adviezen kan een leerling doorstromen naar een niveau hoger. Als een leerling niet voldoet aan de normeringen die zijn weergegeven in de onderstaande tabel, dan wordt de leerling besproken. Dit zou kunnen betekenen dat de leerling op een ander niveau beter tot zijn recht komt.

Daarnaast geldt voor alle leerlingen van leerjaar 1 dat de doorstroom naar het volgende schooljaar voorwaardelijk is aan het volledig afronden, inleveren en beoordelen van alle meet- en reflectiemomenten.

Bevorderd (optie 1)	Bevorderd (optie 2)
2x +/-, waarvan maximaal 1 +/- in de vakken Nederlands, Engels en wiskunde. 1x - * Uitgezonderd de vakken Nederlands, Engels en wiskunde	3x +/-, waarvan maximaal 1 +/- in de vakken Nederlands, Engels en wiskunde.

Leerjaar 3 mavo

Mavo 3 staat in het teken van het afronden van de basisvorming in de onderbouw, daarnaast kiezen zij een vakkenpakket en maken in periode 4 een start met het examenprogramma.

De vakexperts adviseren in periode 1 en 2 de leerlingen of zij kansrijk zijn voor een vak binnen het gekozen profiel. Om bevorderd te worden naar het examenjaar, dient een leerling te voldoen aan de slaag-/zakregeling en voldoende positieve adviezen binnen de gekozen vakken te hebben ontvangen.

Voor rechtstreekse doorstroom hanteren we het volgende:

- 📍 De meet- en reflectiemomenten periode 1 t/m 3 zijn afgerond, ingeleverd en beoordeeld.
- 📍 Het **gemiddelde** van alle vakken is een 6.0 of hoger;

- Leerlingen mogen maximaal 1 +/- advies hebben van de vakken die zij in hun profiel-vakkenpakket voor hun eindexamen hebben gekozen. Dit is inclusief de kernvakken, Nederlands en Engels.

Heeft de leerling binnen het gekozen profiel- vakkenpakket, twijfel en/of negatieve adviezen ontvangen dan wordt de leerling besproken. De uitkomst van de leerlingbespreking kan zijn dat een leerling alleen mag doorstromen als de leerling een ander profiel- vakkenpakket kiest.

Daarnaast moet de leerling voor het gekozen vakkenpakket voldoen aan de slaag-zakregeling:

- Nederlands is afgerond met een 5 of hoger;
- Al je eindcijfers een 6 of hoger zijn, of;
- Je een 5 hebt en voor de rest een 6 of hoger, of;
- Je een 4 hebt, een 7 of hoger en voor de rest 6 of hoger of;
- Je 2 keer een 5 hebt, een 7 of hoger en voor de rest 6 of hoger;
- Geen enkel eindcijfer lager dan een 4 is;
- Voor mavo 3 naar mavo 4 geldt aanvullend dat de meesterproef en bewegingsonderwijs met een voldoende of goed zijn afgerond en dat de vakken Maatschappijleer en Culturele Kunstzinnige vormgeving zijn afgerond met een 6 of hoger.

Wanneer de leerling hier niet aan voldoet dan is de leerling een bespreekgeval.

Leerjaar 3 havo, atheneum en gymnasium

Leerjaar 3 staat in het teken van het afronden van de basisvorming in de onderbouw, daarnaast is er aandacht voor het kiezen van het profiel en de daarbij behorende vakken. Aan het einde van periode 3 staat de leerling gemiddeld een **6.0 of hoger voor** alle vakken en opdrachten.

De vakexperts adviseren de leerlingen of zij voor een vak kansrijk kunnen zijn binnen het gekozen profiel. Een leerling die alleen positieve adviezen heeft binnen de gekozen vakken stroomt door naar een volgend leerjaar op hetzelfde niveau. Heeft de leerling binnen het gekozen vakkenpakket twijfel en/of negatieve adviezen ontvangen in de gekozen vakken binnen het profiel, dan wordt de leerling besproken.

Voor rechtstreekse doorstroom hanteren we het volgende:

- De meet- en reflectiemomenten zijn afgerond, ingeleverd en beoordeeld.
- De leerling staat gemiddeld en 6.0 voor alle vakken en opdrachten;
- Leerlingen mogen maximaal 1 +/- advies in de vakken die zij in hun profiel-vakkenpakket voor leerjaar 4 hebben gekozen. Dit is inclusief de kernvakken. Dit zijn de vakken Nederlands, Engels en wiskunde voor havo, atheneum en gymnasium. Voor mavo zijn dit alleen de vakken, Nederlands en Engels.

Wanneer de leerling hier niet aan voldoet dan is de leerling een bespreekgeval.

Heeft de leerling binnen het gekozen profiel- vakkenpakket, twijfel en/of negatieve adviezen ontvangen, dan wordt de leerling besproken. De uitkomst van de leerlingbespreking kan zijn dat een leerling alleen mag doorstromen als de leerling een ander profiel- vakkenpakket kiest.

Aanvullende normen TTO leerjaar 1, 2 en 3

Bij 3 keer een - advies voor effort binnen een leerjaar dan is de leerling een bespreekgeval. Dit geldt voor de overgang van leerjaar 1 naar 2 en ook van leerjaar 2 naar 3. De Effort Mark wordt ingevuld voor alle periodes, behalve periode 1, leerjaar 1.

Havo, atheneum en/of gymnasium leerlingen die ook in de bovenbouw TTO onderwijs willen volgen, dienen in principe een B2 te halen op hun Cambridge Engels examen. Mocht dit niet lukken dan is de leerling een bespreekgeval voor bevordering naar leerjaar 4 TTO.

Leerjaar 4 havo en leerjaar 4 en 5 van atheneum - gymnasium

Voor leerlingen in leerjaar havo 4 en leerjaar 4- en 5 van het atheneum – gymnasium staan in het teken van het profiel en de daarbij behorende vakken.

De leerling stroomt door naar het volgende leerjaar wanneer:

- 🔹 Alle meet- en reflectiemomenten afgerond, ingeleverd en beoordeeld zijn;
- 🔹 Het **gemiddelde** van vakken met een centraal eindexamen is een 5,5 of hoger; hiermee bedoelen we het gemiddelde van alle vakken samen.
- 🔹 Het gemiddelde PTA-cijfer van alle vakken een 6.0 of hoger is;
- 🔹 **Kernvakken**
 - 🔹 Maximaal 1 keer een 5 als eindcijfer in een kernvak, voor de andere kernvakken moet je een 6 of hoger als eindcijfer halen.
De kernvakken zijn: Nederlands, Engels en wiskunde (als je geen wiskunde hebt dan zijn de kernvakken alleen Nederlands en Engels).
- 🔹 **Eindcijfers examenvakken inclusief School Examenvakken BSM & NLT:**
 - 🔹 Al je eindcijfers 6 of hoger zijn;
 - 🔹 Je één 5 hebt en al de andere eindcijfers 6 of hoger zijn;
 - 🔹 Je een 4 hebt en als je andere eindcijfers 6 of hoger zijn. En het gemiddelde van al je eindcijfers ten minste 6.0 is;
 - 🔹 Je 2 keer een 5 hebt of een 5 en een 4 en als je eindcijfers 6 of hoger zijn. En het gemiddelde van al je eindcijfers ten minste 6.0 is;
 - 🔹 Geen eindcijfer lager is dan een 4.

 Overige vakken:

- De vakken CKV & Maatschappijleer zijn afgerond met een 5,5 of hoger;
- De vakken die worden beoordeeld met een lettercode zijn afgerond met een 'voldoende' of 'goed'.

Wanneer de leerling hier niet aan voldoet dan is de leerling een bespreekgeval.

Een leerling wordt besproken indien de leerling niet aan de bevorderingsnorm(en) voldoet. Hierbij wordt naast de cijfers op het eindrapport ook naar de persoonlijke ontwikkeling van de leerling in het afgelopen schooljaar, zijn leerattitude en zijn vooruitzichten voor het komende jaar gekeken.

Doorstroom Atheneum/Gymnasium 4 naar Havo 5

Het is mogelijk om de overstap van het atheneum/gymnasium leerjaar 4 naar havo 5 te maken. Dit zien wij als een bijzondere bevordering. De beslissingsbevoegdheid voor deze overstap ligt bij de doorstroomvergadering van atheneum/gymnasium 4. Om in aanmerking te komen voor deze bevordering dienen ouders en leerling deze wens voor 1 april van het huidige schooljaar kenbaar te maken bij de mentor en de afdelingsleider.

Wanneer de doorstroom vergadering over gaat tot plaatsing in havo 5:

- Moeten PTA-onderdelen van havo 4 worden ingehaald. Hiervoor wordt een programma opgesteld door de examen-secretaris.

Doorstroom Atheneum/Gymnasium 5 naar Havo 5

Het is mogelijk om de overstap van het atheneum naar het gymnasium leerjaar 5 naar havo 5 te maken. Dit zien wij als een bijzondere bevordering. De beslissingsbevoegdheid voor deze overstap ligt bij de doorstroomvergadering van atheneum/gymnasium 5. Om in aanmerking te komen voor deze bevordering dienen ouders en leerling deze wens voor 1 april van het huidige schooljaar kenbaar te maken bij de mentor en de afdelingsleider.

Wanneer de doorstroom vergadering over gaat tot plaatsing in havo 5:

- Moeten PTA-onderdelen van Havo 4 worden ingehaald. Hiervoor wordt een programma opgesteld door de examensecretaris.

Begrippenlijst

- 📌 Actieplan: een document waarin de leerling concreet beschrijft hoe hij/zij zijn/haar leerproces en resultaten gaat verbeteren.
- 📌 Advies: raadgeven op ...
- 📌 Afstromen: de leerling zet zijn schoolcarrière het komende schooljaar voort op een lager niveau.
- 📌 Doorstroom: de leerling zet zijn schoolcarrière voort in het volgende schooljaar.
- 📌 Doubleren: de leerling doet hetzelfde leerjaar opnieuw.
- 📌 Effort Mark: Inzet op gebied van spreekvaardigheid m.b.t. tweetalig onderwijs.
- 📌 Feedback: terugkoppeling aan de leerling op zijn/haar gedrag, werkhouding of prestaties.
- 📌 Feedforward: aangeven van vooraf gewenste gedragingen, werkhouding of prestaties die de leerling in de (nabije) toekomst moeten laten zien. Feedforward is gericht op een taak of situatie.
- 📌 Formatief toetsen/ meten: het in kaart brengen van het leerproces van de leerling.
- 📌 Keuzevak: Het vak dat de leerling, bij het samenstellen van zijn profielkeuze, kiest om examen in te doen.
- 📌 Opstromen: de leerling zet zijn schoolcarrière door in een hoger niveau van het volgende schooljaar.
- 📌 Profielkeuze: de samenstelling van verschillende vakken die ertoe leiden dat leerlingen een specifieke richting binnen het onderwijs opgaan.
- 📌 Summatief toetsen/ meten: het vaststellen van een tussentijds of uiteindelijk leereffect middels een cijfer.
- 📌 Vakkenpakket: de samenstelling van gekozen vakken die leiden tot een profielkeuze.